आधारभूतशिक्षापाठ्यक्रमः
२०७८
अस्माकम्-संस्कृतम्

विशिष्टीकरणतालिका

कक्षा : ८ **पूर्णाङ्काः ५०** **समयः घण्टाद्वयम्**

क्र. स.	विषयक्षेत्रम् (पठनं लेखनञ्च)	प्रश्नप्रकृतिः	ज्ञानम् (१ x१= १)			बोधः (१ x१ = १)			शिल्पम् (१ x ४ = ४)			उच्चदक्षता (१ x ६ = ६)			प्रष्टव्या प्रश्न-सङ्ख्या	अङ्क -भारः	स्पष्टीकरणम्
			क	ख	ग	क	ख	ग	क	ख	ग	क	ख	ग			
१.	पद्यम्	ज्ञान-प्रयोगात्मिका	१	-	-	-	-	-	-	१२	-	-	-	-	४	१३	**ज्ञानक्षेत्रतः** पठितपद्यपादमाधृत्य रिक्तस्थानपूरणसम्बद्ध एक प्रश्नः । **शिल्पक्षेत्रतः** पठितपद्यस्य सरलार्थस्य भावार्थस्य वा लेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः । पठितपद्यं प्रदाय निर्दिष्टकार्यकरणसम्बद्ध एकः प्रश्नः । पठितक्रियापदानां प्रयोगेण निर्मितवाक्यानां लिङ्ग-वचन-पुरुष-वाच्यपरिवर्तनसम्बद्धः चतुरुपप्रश्नात्मक एकः प्रश्नः । अथवा पठितस्य शब्दस्य धातोर्वा रूपावल्या लेखनसम्बद्धः पूरणसम्बद्धो वा एकः प्रश्नः ।
२.	कथा	ज्ञान-बोध-प्रयोग-उच्च-दक्षतात्मिका	२	-	-	२	-	-	-	४	-	-	-	६	६	१४	**ज्ञानबोधक्षेत्रतः** पठितकथामाधृत्य पात्रपरिचय-कथाप्रकार-प्रमुखकथनकथयितृनाम-

पाठ्यक्रम विकास केन्द्र

																	कथासन्देशादिनिदर्शनसम्बद्धौ प्रदत्तविकल्पाभ्यां समुचितोत्तरचयनेनोत्तरदानपरकौ द्वौ प्रश्नौ । पाठप्रयुक्तपदवाक्यमवलम्ब्य लिङ्ग-काल-वचन-विशेष्य-विशेषणानां निदर्शनेन रिवर्तनेन वा सम्बद्धौ द्वौ प्रश्नौ । **शिल्पक्षेत्रतः** केष्ठस्थसङ्केतमनुसृत्य निर्दिष्टस्य कालस्य, अर्थस्य वा क्रियापदेन, निर्दिष्टप्रत्ययान्तसमुचितकृदन्तपदेन च रिक्तस्थानं पूरयित्वा वाक्यस्य पुनर्लेखनसम्बद्धः चतुरुपप्रश्नात्मक एकः प्रश्नः । अथवा कालस्य वचनस्य वा परिवर्तनेन प्रदत्तस्यानुच्छेदस्य पुनर्लेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः । **उच्चदक्षताक्षेत्रतः** प्रदत्तानि सूत्राणि आधृत्य कथालेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः । अथवा पठितकथायाः सारांशलेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः ।
३.	प्रबन्धः	बोध- प्रयोगात्मिका	-	-	-	१	-	-	-	८	-	-	-	-	३	९	**बोधक्षेत्रतः** पाठप्रयुक्तशब्दस्य प्रयोगेण वाक्यलेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः । **शिल्पक्षेत्रतः** प्रदत्तपदानां सहयोगेन चित्रवर्णनसम्बद्ध एकः प्रश्नः । प्रदत्तसूत्राणि आधृत्य घटनावर्णनसम्बद्ध एकः प्रश्नः । अथवा प्रदत्तपदानां सहयोगेन अनुच्छेदरचनासम्बद्ध

पाठ्यक्रम विकास केन्द्र

																एकः प्रश्नः ।
४.	संवादः	प्रयोगात्मिका	-	-	-	-	-		-	४	-	-	-	-	१	४	**शिल्पक्षेत्रतः** मञ्जूषातः समुचितविकल्पं चित्वा संवादपूरणसम्बद्ध एकः प्रश्नः ।
५.	जीवनी	ज्ञान-प्रयोगात्मिका	१	-	-	-	-	-	-	४	-	-	-	-	२	५	**ज्ञानक्षेत्रतः** पाठस्थजीवनीतो जन्ममृत्यवादितिथिज्ञान-प्रमुखकार्य-प्रेरकपक्ष-पारिवारिकविवरणनिदर्शनसम्बद्ध एकः प्रश्नः । **शिल्पक्षेत्रतः** प्रदत्तवाक्यानां यथाक्रमं संयोजनेन सङ्क्षिप्तजीवनीलेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः ।
६.	सूचनामूलकः पाठः	ज्ञान-प्रयोगात्मिका	१	-	-	-	-	-	-	४	-	-	-	-	२	५	**ज्ञानक्षेत्रतः** पाठप्रदत्तविषयज्ञानसम्बद्ध एकः प्रश्नः । **शिल्पक्षेत्रतः** पाठस्थविषयमाधृत्य परस्परमेलनसम्बद्धः वा समुचितविकल्पस्य चयनेन रिक्तस्थानपूरणसम्बद्धः वा बहुविकल्पेषु समुचितविकल्पं परिचित्य उत्तरदानसम्बद्धः चतुरुपप्रश्नात्मक एकः प्रश्नः ।
योगः			४			४				३६				६	१८	५०	

पाठ्यक्रम विकास केन्द्र

द्रष्टव्यम्

क इत्यनेन अतिलघूत्तरापेक्षिप्रश्नो बोध्यते ।

ख इत्यनेन लघूत्तरापेक्षिप्रश्नो बोध्यते ।

ग इत्यनेन सामान्यतया विस्तृतोत्तरापेक्षिप्रश्नो बोध्यते ।

ज्ञानबोधक्षेत्रात् स्पष्टीकरणसारिण्यनुरूपा विकल्परहिताः प्रश्नाः प्रष्टव्याः । शिल्पक्षेत्राद् आहत्य अधिकतमैः त्रिभिर्वैकल्पिकप्रश्नैर्युताः नव प्रश्नाः प्रष्टव्याः । उच्चदक्षताक्षेत्राच्च सविकल्पमेकः प्रश्नः प्रष्टव्यः ।